

Nro 7.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Januariusnak 24 dik napján 1794.
esztendőben.*

Az Alpesi Apollónak Okoskodásai.

A' természet vizsgáló böltseknek tapasztalások
szerént, soha sem szenved a' természet ug-
rást, hanem lassan lassan megyen által a' meg-
határozott pontra. A' komor tél a' kelleme-
tes tavaszon ballag a' nyárra által, e' pedig a'
kedvetlen őszi idő által amarra. A' termő fák-
nak gyümöltsei bimbózás, virágzás, és érlelés
által mennek tökéletességre. E' világra született
tsemő nem égyfzeriben ér emberi kort, hanem
a' gyermeki fenyték, és az ifjúságnak szele ér-
lelik meg mind elméjét, mind testét. Sokaknak

úgy tettzik, hogy néhány nyavalyák égyfzeriben el nyomják az embert, azomban régtől fogva főzik azokat a' gyomornak és a' vérnek fazékai. Az erköltsi változásokra nézve is igaz *Newtonnak* ez a' regulája, és a' mint bölts *Seneca* megjegyzette, eggy ember sem lehet égyfzeriben rossz, de jóvá sem. Ha igaz, a' mit néhány külső levelek beszélnek a' Frantzia nemzetnek jelen való állapotjáról, úgy láttzik, hogy ők égy-árallyában meg akarják a' tudós Anglusnak ezt a' sok tapasztalások által meg erősített természeti törvényét táfolni. Eggy *Báseli* utazó ekként festi le a' szabadság és egyenlőség részegítő itala által meg szédített Frantzia pátriótákat: — „Tegnap előtt érkeztem *Kolmárból*, felső Alsáziának városából vissza, 's tulajdon szememmel láttam, 's tapasztaltam, melly igen különbözzenek a' mostani Frantziák az előbbeniektől. Ennekelotte szokott foglalatosságaiktól üres óráikat vagy a' játék néző helyekben, vagy a' kaffé házakban töltötték el, most pedig seregenként mennek a' klúbokba — ennekelotte szüntelen az új módokról, és víg játékokról beszélgettenek egymás közt, most pedig a' politicáról — ez előtt tsak nem tsömört okozott egymáshoz, és az idegekhez mutatott hízelkedések, és a' sok fej hajtogatások; most pedig, mint a' só bálványok meg álnak éggymás előtt, sem süveget nem vesznek, sem nem kendezik éggymást, kitsiny nagy, ifjú vén, aszszony férfi, gazdag, koldús, a' *Te* szót pengetik szájaikon. Mig még több érzékenység vólt a' Frantziákban a' ki nyilatkoztatott vellás iránt, addig, ha szintén minden nap nem is, leg alább égyfzer eggy héten, vasárnap el mentek misét halgatni, most pedig leg fellyebb két hétben égyfzer ütik bé a' templomba az orokat, akkor is pedig koránt sem azért, hogy áhétatoskodjonak, hanem hogy az új Fr. constitutiónak magyarázattya' s eloziumát halgassák a' világi köntösökben predikáló, 's valósággal világi módon is gondolkozó papjaiktól. Ennekelotte egész Euró-

pában nem vólt tsinosabb 's szebben öltözött nemzet a' Frantziáknál most pedig tsak nem mindnyájan fa paputsokban járnak, és mikor először láttam őket, azt gondoltam, hogy az egész város a' Sz. Ferentz szerzetébe esküdött bé, ennek pedig nem az az oka, mintha mostan is nagyobb kedvek nem vólna bőr tzipellősökben az úttzákon sétálgatni, 's magokat mutogatni; hanem mivel a' sok táborozó sokaság, és az Országban uralkodó nyúghatatlanság miatt kevés marhát vágnak a' mézfárosok, keveset dolgoznak a' tímárok, sok szegény tzipő tsináló kóldúió tarisznyával táplállya magát, 's háza népét. E' mellett a' külső nemzetekkel való kereskedésnek is bé vágattatott a' tsapja, sem égyy, sem másféle productumok nem vitetnek közikbe. Ennek-előtte még a' napi számos felesége is kéttzer ivott napjában kaffét, mellynek nagy bövsége vólt nállok, most pedig, oda van szent Domonkos szigete, oda van a' kaffének és nádméznek kútfeje, szerentséseknak tarthattyák magokat, hogyha égyy két korty pálinkátskát botsáthatnak le száraz gégejeiken. Minthogy minden lakosnak fegyvert kellett fogni, tsak az affzonyok mivelték a' földet, ezeknek pedig nem illik úgy kezeikbe az eke szarva, mint az orsó, tehát nem is reménylhetnek bőv aratást, ekkor osztán meg válik, mint fog hasaikban a' republicanismus az éhséggel megalkudni.

Német Birodalom.

Melly nagy készséggel igyekeznek a' Német Birodalomnak lakosai a' Frantziáknak sok rendbeli dühösségit meg zabolázni, onnan tettzik meg, hogy még a' Rajnához mellze fekvő tartományoknak lakosai is készülnek hazájoknak védelmezésére. *Würzburg* (Herbipolis) melly a' Frankóniai kerületben fekvő gazdag püspökség, anya városával *Würzburgal* égyetemben, *Frankfurton* innen 14 mélyföldnire esik, egész mozdulásban vagy-

nak, és a' mint az onnan jött levelek bizonyity-
tyák, közönségesen fegyvert fogni parantsoltat-
nak lakosai. — A' *Würtzburgi* hertzeg püspök
egy közönséges serkentő levelet küldött jobbá-
gyaihoz, melyben elsőben is a' Frantziáknak a'
Német hazába való bé ütésekre, 's annak lako-
sai ellen végbe vitt hallatlan kegyetlenségére em-
lékezteti őket, annakutánna így szól: Ambár
ugyan lehetetlenségnek lenni láttatik, hogy az
ellenség a' *Wurtzburgi* határokig fúrhasa ma-
gát; mivel mindazáltal az illetén környülállá-
sok között, tsak a' tsupa lehetőségre is készen
kelletik magát az embernek tartani: annakokáért
azt kívánna az okosság, és a' hazához való sze-
retet, hogy minden, a' kitől lehet, készen tar-
tsa magát annak védelmezésére. A' melly hogy
annyival rendesebben, és jobb móddal mehessen
végbe; tehát közönségesen minden Előjáróknak
parantsoltatik: — 1. hogy minden személyválafz-
tás nélkül minden fegyver fogásra alkalmas fér-
fiakat 16 ezrendösöktől fogva, 60 ezrendösökig
jegyezzenek fel — 2. kinek kinek szabad válafz-
tást engedjenek akár a' pattantyús, akár a' va-
dász seregnél való szolgálatra. — 3. Jegyeztessenek
fel azok, a' kik a' puskázáshoz értenek, a' kik-
nek puskájok vagyon, vagy lenni kelletik, 's kül-
dettessen bé nevek. — 4. Jegyeztessen fel, és
adattasson bé azoknak számok is, a' kik másfé-
le fegyverekkel is védelmezhetik magokat. *Hos-
tem quem spreveris, negligentia reddidisti valentio-
rem*, az az, a' leg alább való ellenséget sem kell
meg útálni, mivel veszedelmedre lehet, illy gyöke-
res intést adának néna napján a' Scytháknak kö-
vettyeik, a' győzedelmeiben fel fúvalkodott N.
Sándorhoz.

Frankfurtból is az a' hir repüle hozzánk,
hogy nemtsak az alsó, hanem a' felső *Rénusi*
kerület is nagy készületben vagyon, és azt a'
végzést hozta e' mostan folyó hólnapnak 10-dik
napján, hogy minden *Rajna* vizének jobb részén

fekvő Statusok és tartományok serkentsék lakosaikat a' fegyver fogásra. A' ki adattatott parantsolat minden pontyaiban meg éggyez ugyan a' *Würtzburgi* püspöknek manifestumával; mindazáltal méltó leszen azokat is fel jegyezni itten:

1. A' *Rajna* jobb partján lévő lakosok mindnyájan serkentetnek a' *Rajna* jobb oldalának őrizetére, minden szükséges hadi eszközöknek ki készítésére, és a' midőn a' szükség kívánáandja, a' veszelemben forgandó helyen való meg jelenésre. —
2. Minden Statusnak szabadságára hagyattatik maga seregének tartásáról való provisionak, avagy gondviselésnek regulatiója. —
3. Minden fel fegyverkeztetendő lakosok, halván vagy az ágyú, vagy a' harang szót, fegyveresen jelenyenyenek ott meg, a' hol a' szükség kívánáandja. —
4. Az olyatén Statusok, a' mellyek szükség felett való fegyverrel és hadi készületekkel bővölködnek legyenek más szomszéd Statusoknak e' pontban leendő fel segitetésekre. —
5. A' távolabb fekvő helységek segítsék a' *Rajna* szomszédtságában fekvőket, a' szükséges sántzokrak, és más tábori erősségeknak készittetéseknben. —
6. Hogyha a' szükség és környülállások kívánáandják, tehát az illyetén fel fegyverkeztetett helységeknek szükség leszen az adattatandó jelre, a' leg közelebb fekvő hadi sereghez magokat kaptsolni s. a. t. Tellyes reménységek vagyon a' Német Birodalomban lévő fő Rendeknek, hogy az illyetén fel fegyverkeztetett lakosoknak számok könnyen reáfog 200 ezer főre menni. Valósággal vagyon is reájok szükség, az ellenség mindenütt gyakorlott dühösségének meg zabolázására. Lássuk miként rajzolják azt le, e' folyó hólnapnak 14 dik napján költ *Frankfurti* levelek: „Lehetellen, úgymond, az új Frankusoknak azt a' kégyetlenségét, pusztítását, és latorságát, mellyet a' *Biponti* hertzezségben, a' *Palatinátusi* választó Fejedelemnek tartományaiban, és a' *Rajna*n túl fekvő püspökségekben végbe visznek, le festeni. Imár nevezetes summát bé szedtek magoknak erő-

nak, és a' mint az onnan jött levelek bizonyíttyák, közönségesen fegyvert fogni parantsoltatnak lakosai. — A' *Würtzburgi* hertzeg püspök egy közönséges serkentő levelet küldött jobbágyaihoz, melyben elsőben is a' Frantziáknak a' Német hazába való bé ütésekre, 's annak lakosai ellen végbe vitt hallatlan kegyetlenségére emlékezteti őket, annakutánna így szól: Ambár ugyan lehetetlenségnek lenni láttatik, hogy az ellenség a' *Wurtzburgi* határokig fúrhasa magát; mivel mindazáltal az illyetén környülállások között, tsak a' tsupa lehetőségre is készen kelletik magát az embernek tartani: annakokáért azt kívánnya az okosság, és a' hazához való szeretet, hogy minden, a' kitől lehet, készen tartsa magát annak védelmezésére. A' melly hogy annyival rendesebben, és jobb móddal mehessen végbe; tehát közönségesen minden Előjáróknak parantsoltatik: — 1. hogy minden személyválasztás nélkül minden fegyver fogásra alkalmas férfiakat 16 esztendőstől fogva, 60 esztendősig jegyezzenek fel — 2. kinek kinek szabad választást engedjenek akár a' pattantyús, akár a' vadász seregnél való szolgálatra. — 3. Jegyeztessenek fel azok, a' kik a' puskázáshoz értenek, a' kinek puskájok vagyon, vagy lenni kelletik, 's küldtessen bé nevek. — 4. Jegyeztessen fel, és adattasson bé azoknak számok is, a' kik másféle fegyverekkel is védelmezhetik magokat. *Hos-tem quem spreveris, negligentia reddidisti valentiorum*, az az, a' leg alább való ellenséget sem kell meg utálni, mivel veszedelmedre lehet, illy gyökeres intést adának néna napján a' Scytháknak követtyeik, a' győzedelmeiben fel fúvalkodott N. Sándorhoz.

Frankfurtból is az a' hir repüle hozzánk, hogy nemtsak az alsó, hanem a' felső *Rénusi* kerület is nagy készülletben vagyon, és azt a' végzést hozta e' mostan folyó hólnapnak 10-dik napján, hogy minden *Rajna* vizének jobb részén

fekvő Statusok és tartományok serkentsék lakosaikat a' fegyver fogásra. A' ki adattatott parantsolat minden pontyaiban meg égyyez ugyan a' *Würtzburgi* püspöknek manifestumával; mindazáltal méltó leszen azokat is fel jegyezni itten:

1. A' *Rajna* jobb partyán lévő lakosok mindnyájan serkentetnek a' *Rajna* jobb oldalának őrizetére, minden szükséges hadi eszközöknek ki készítésére, és a' midőn a' szükség kívánánda, a' veszelemben forgandó helyen való meg jelenésre. —
2. Minden Statusnak szabadságára hagyattatik maga seregének tartásáról való provisionak, avagy gondviselésnek regulatiója. —
3. Minden fel fegyverkeztetendő lakosok, halván vagy az ágyú, vagy a' harang szót, fegyveresen jelenyenyenek ott meg, a' hol a' szükség kívánánda. —
4. Az ollyatén Statusok, a' mellyek szükség felett való fegyverrel és hadi készülletekkel bővölködnek legyenek más szomszéd Statusoknak e' pontban leendő fel segitetésekre. —
5. A' távolabb fekvő helységek segítsék a' *Rajna* szomszédtságában fekvőket, a' szükséges sántzoknak, és más tábori erősségeknek készittetésekbén. —
6. Hogyha a' szükség és környülállások kívánánda, tehát az illyetén fel fegyverkeztetett helységeknek szükség leszen az adattatandó jelre, a' leg közelebb fekvő hadi sereghez magokat kaptsolni s. a. t. Tellyes reménységek vagyon a' Német Birodalomban lévő fő Rendeknek, hogy az illyetén fel fegyverkeztetett lakosoknak számok könnyen reáfog 200 ezer főre menni. Valósággal vagyon is reájok szükség, az ellenség mindenütt gyakorlott dühösségének meg zabolázására. Lássuk miként rajzolják azt le, e' folyó hólnapnak 14 dik napján költ *Frankfurti* levelek: „Lehetellen, *ágymond*, az új Frankusoknak azt a' kégyetlenségét, pusztítását, és latorságát, mellyet a' *Biponti* hertzezségben, a' *Palatinátusi* választó Fejedelmnek tartományaiban, és a' *Rajnán* túl fekvő püspökségekben végbe visznek, le festeni. Imár nevezetes summát bé szedtek magoknak erő-

szakos hadi sattszolással, rész szerént kész pénzben, rész szerént pedig aranyban és ezüstben. — A' Wormátziai és Spirai püspökségekben revolutionalis székeket és gvilotinákat állítottak fel. — A' honnyaikat el hagyott, 's hozzánk által futott tehetős lakosok, a' kik ennekelötte más szükölködökkel eleget tettek, most már magok is alamisnára szorúttak, 's mások által tápláltatnak. Még mostan is szüntelen jönnek hozzánk azon tájékon lakott tehetős lakosok, hátaikon hozván gyermekeiket, egy két darab inget, vagy más féle öltözetet viselvén kezeikben, a' mint t. i. meg menekedhettek a' kégyetlenkedő ellenségnek markából — soknak még tsak egyy krajtzár sins tehetségében, neveletlen gyermekeik sirnak az éhség miatt, pufztán állanak a' helységek s. a. t., Miként bántanak legyen *Kreutzenaknak* lakosai-
val, ki tettik az ide bé iktatott levélből: Múlt hétfön (u. m. 6-dik Januarii) egyy egész Pruszszus commandót el tsiptek a' Frantziák, melly miatt kéntelen vólt *Székely* Obesternek corpora egész éjjel vigyázni, 's magát készzen tartani. — A' következett éjjel érkezett ide seregének arrier gardéja, az az, hátúl járó része. — Viradtakor mingyárt ki mentek a' városból, dél tájban ismét villzá jöttek, és a' midön tsendesen ettenek vólna, égygy óra felé égygyzerre az egész városban nagy lárma történt, és mind a' gyalogság, mind a' pattantyúsok nagy siettséggel ki tódúttak a' *Bingeni* kapun a' *Márton* hegyére, mellynek tetején éggynéhány battériák valának készitette. A' lovasság a' *Manhejmi* kapun ment ki. Allig mentem fel házamnak tetejére, midön már hadi rendben állani, és az akasztó hegy felé marsirozni láttam a' Frantziákat, minthogy tífzta vólt az idő, azt is világosan láthattam miként kezdettek, a' két tábornak előjárói éggymással tsatázni. Éggynéhány szempillantás mulván bögni kezdettek az ágyúk is a' *Márton* hegyéről, mellyekre olly kemény választ adtak a' Frantzia tüzelő nagy eszközök, hogy kéntelenek vóltak a'

Prussusok álló helyeiket el hagyni, 's *Breczenhejmon* által *Bingenbe* retirálni, az az, vonni magokat. A' szobámba lett le menetelemkor egynéhány Frantzia lovas vadászokat, és Prussus huszárokat szemlétem házam előtt egymással viaskodni — a' félelem miatt, egész házam népe a' piutzébe rejtezett el, vólt is okok, mivel néhány szempillantások múlván 4 Frantzia lovas regiment, u. m. az első és második lovas vadász, a' zöld huszár, és a' 28. dik vasas regiment vágatott a' várason által, utánnok pedig 4000 főből álló gyalogság, és a' lovas ártilleria mentenek, 's egész *Bingenig* üzték a' Prussusokat. — Épen most jött az édes atyám hozzám, el futott honynyából, a' mi kevés ezüste és pénze vólt, el hozta magával, mivel az egész város hadi adó alá vettetett, 1 millió tallért, 6000 pár tzipöt, 100 ökröt, és sok pálinkát parantsolt az ellenség magának adattatni s. a. t. ,,

E' folyó hólnapnak 9. dik napján azt végzeték a' város Előjárói, hogy minden polgár menyenyen fel a' város házához, 's velek égyütt tanátskozzanak a' hadi erőszakos adónak öszve gyűjtéséről; hanem igen kevesen mentenek fel, félvén az úttzákön esni szokott veszedelemtől, és a' Frantzia zsákmányozóktól, a' kik mihelyt valakit házából ki menni látnak, mingyárt erőszakosan bé rohannak abba, 's valami szemek eleibe akad, mind el prédállják. Estéli 8 órakor három tanátsbeli urak futkostak az úttzákön, 's teli torokkal kiáltották, hogy a' kinek pénze, 's ezüstye vagyon, vigye fel, másként az egész város pórrá fog égettetni. — Lehetetlen, hogy az itten uralkodó félelmet, nyomorúságot, szorongattatásokat, és sirást-rivást le irjam előtted, bajonétákkal kényszerittetnek a' lakosok vagyonaiknak által adatásokra. — Reggeli 4 órakor, égő szövetnekekkel mentenek városunkon által a' Frantziák, hová, hová nem, nem tudatik, 25 ezer forint kélz pénzt, 13 ezer tzipöt, 13 ezer pint

bórt, 's öt előjárót vittének el magokkal mint kezeseket, kik legyenek ezek a' szerentsétlen emberek, nem tudom — ifjainkat is, a' kiket fegyver viselésre alkalmasoknak lenni láttanak, erőszakosan el hűrtzoltak — két szomszéd helységet egészen le égettnek s. a. t. „ — Ha több nem volna is, még is tsak ezen történetből is ki tetszik, minémű kégyetlenséget gyakorollyanak a' szabadságnak és egyenlőségnek gonolz apostolai a' Német Birodalomban, és hogy méltó okok vagyon a' *Rajna* környékén fekvő tartományoknak magok védelmezésekre való készületre, 's fegyver fogásra. Még is mindazáltal számosan találatnak ottan is olly hitetlen emberek, a' kik még múlt esztendőben meg kóstolván a' Fr. constitúciónak zsengéjét, óhajtvá óhajtyák a' Frantziáknak előmeneteleket, 's közöttök való ki terjeszkedéseket. A' *Két-híd* (Biponti) hertzezségbe lett bé menetelekkor, égyy Jacobinus lélekkel biró lakos, nagy Frantzia kokárdát tsinált magának 's tett süvegére, olly gondolattal lévén, hogy ez által meg mentheti vagyonát tőlök. (A' Frantzia kokárda három színű, u. m. fejér, veres, és setét kék színű pántlikából vagyon készítettve) Házába menvén a' patrióták pulztitás végett, így szóllott hozzájok: *Barátim! nem láttyátok é süvegemen lévő rózsáról, hogy én is a' ti tsordáitok között való vagyok, régtől fogva óhajtottalak titeket látni, éjjel nappal imádkoztam szerentsétekért, haggyatok tehát békét vagyonomnak s. a. t. Jól vagyon, felelének a' kakasok, kokárdád, és jó indulatod a' nemzeté, vagyonod pedig a' miénk, egészen ki üresítették a' házát, magának pedig mangalétot adtak a' vállára, hogy ő is segítse a' Fr. szabadságot védelmezni.*

A' *Treviri* válaszó Fejedelemségből illyetén tudósítás útasítatott hozzánk Jan. 9-dik napján: Hat batallion Cs. K. gyalogság, és három escadron lovasság érkezett segítségünkre, 's minden nap többen gyüllönek hozzánk, a' kik nemtsak

ezen városnak, hanem az egész *Hundsrukeni* vidéknek óltalmára fognak lenni. — Még most is minden napon bé tsapnak földünkre, és a' hová fordúlnak, mindenütt szörnyű pusztitást vísznek végbe, sőt az asszonyoknak szoknyáikat és vállait is le hasigattyák testeikről, úgy gondolkozván, hogy azokban rejtették el pénzeiket.

St. Wendelből a' Treviri V. Fejedelemségnek egy szép városából iratik, hogy *Kaiserslauternben* vagyon a' Frantziáknak fő quártélyok — hogy sok prédáló seregek érkeztenek oda vissza, hogy ismét friss truppok készülnek ki a' körül belől fekvő tartományokban való prédálásra — hogy 10 ezer főből álló sereget várnak Fr. Országból magokhoz, és hogy titkos készülteket tesznek, de ki ellen, nem tudatik, mivel minden szándékjaikat titokban tartják. *St. Wendelben*, és *Birkenfeldben* úgy vagynak, mintha otthon vólnának, onnan ki mennek, 's ismét vissza térnek oda. Az újjonnan oda érkeztek is prédára akarnak ki menni, holott már minden környéket ki pusztítottak az előbbieik.

A' hadi mesterségben gyakorlott férfiak azt mondgyák, hogy nem sokáig fognak a' Frantziák a' Német Birodalomban maradni, másként nem tennének annyi pusztitást, melly által nehezitik ottan való maradásokat. Ez ugyan magában igaz; hanem az is igaz, hogy a' régi hadi törvényekhez és tapasztalásokhoz nem szabják magokat a' törvénytelen és regulátlan kakasok, hanem a' mi szemeknek 's szájoknak tettzik, azt mivelik.

Austriai Belgyiom.

Monsból Jan. 7 dik napján. Hertzeg *Koburg* Feldmarsal e' folyó hólnapnak 2-dik napján indúlt ki kórmánya alatt lévő Cs. K. hadi sereggel, olly fel tétellel, hogy *Jourdán* Frantzia Generállal meg ütközzön; de a' mint a' következés bizo-

nyittya, semmi kedvek nem vólt a' patriótáknak a' vele való szembe szállásra, azért is mindenütt vissza húzták magokat. — Már most *Merbes le Chateauban* vagon az Austriai fő kvártély, és annyira bé felé mentek hadakozó seregeink, hogy már egészen körül kerítették *Landrecyt*.

Brüsszelből Jan. 10-dik napján.. A' Cs. K. seregek még most sem szűnnek meg a' Fratzia patriótáknak szorongatásoktól, mellynek bizonyosan az a' jó következése leszen, hogy a' *Rajna* vidékén dühösködők kéntelenítettnek részekre osztani, és szorongattatás közt lévő attyokfiait segíteni, másként Flandriában lévő népjek veszedelemben fog forogni. A' mint a' mindennapi készületekből lehet sajditani, *Ryssel* és *Dovaj* ellen van a' tziel fel tétetve, mellyet abból is gondolni lehet, mivel az Austriai gyalogság méllyen bé sántolta magát azoktól nem mezfize, olly véggel, hogy, ha az azokban lévő titkos békételességnek tüze fel lobbanna, készen lehessenek a' békételesseneknek segedelmekre. — Az Anglusok nagy kaliberű ágyúkkal indúltak *Menin* felé — *Ostendéből* is két lovas regement parantsoltatott *Nieuportba* menni, mivel, a' mint a' szél fúj, ismét szerentsét akarnak a' kakasok a' nevezett város ellen próbálni. *Fürnesben* egynéhány Anglus batalionból álló erősség érkezett, félvén attól, ne hogy napnyúgoti Flandriába tsapjanak a' nyughatatlan Fr. patrióták.

Olasz Ország.

Génuából Decemb. 28 dik napján. Noha a' szüntelen való szélveszek rendkívül meg neheztették légyen a' tengeri utazást, még is mindazáltal mostan is sok Spanyol, Portugallus, és Nápolyi hajók jötteenek városunknak kikötő helyébe.

Livornóból 3 dik Jan.. Nem régiben ismét néhány katonákkal és ki költözött *Tulóni* lako-

sokkal meg terheltetett Anglus hajók jöttek kikötő helyünkbe. Mai napon is egy katona érkezett ide *Portoferajóból*, azt a' hirt hozván magával, hogy ottan három, hajós katonákkal, és 3000 ki költözött *Tulóni* lakosokkal terhes hadakozó hajók szállottanak ki.

Rómából 3-dik Jan. Ez előtt negyed nappal egy gyalogságból, lovasságból, és 40 pattyúsból álló hadi sereg ment *Ronca* Generál vezérlése alatt *Urbínóba*, *Ferrarába*, és *Bononiába*. Ő Szentsége meg engedte a' *Római* nemességnek, hogy a' farsangi napokban muzsikális öszve gyűléseket, és mulattságokat tarthassanak magok közt.

Brandenburgiából.

Végbe ment immár a' két királyi hertzegeknek menyegzője a' királyi familiának, és lakosoknak nagy örvendezéseik közt. A' korona hertzegnek 100 ezer, *Lajos* hertzegnek pedig 70 ezer tallért rendelt esztendőnként édes attyok, a' király; az elsőbbnek udvara 90 főből fog állani. Ottan el kezdődtek immár a' reduták, hanem nem sokáig leszen a' Berlinieknek szerentséjek a' királyhoz, mivel *Frankfurtba* küldött levele szerint, rövid idő múlván ismét vissza tér oda, 's személlyesen fogja őket ellenségeiktől való félelmek közt vigasztalni.

Hadi Történetek.

Koburg hertzegnek Fels. hadi Cancelláriához küldetett jelentése, e' folyó hólnapnak 19-dik napjáig megyen, 's következő történeteket foglal magában:

Januariusnak 3-dik napján jókor reggel, egy 300 rész szerént gyalogságból, rész szerént lovas-ságból álló Frantziaság mutatta magát *Asservant* mellett, akarván ottan vigyázaton lévő vitézein-

ket el tsipni; hanem minekutánna a' Warasdiaknak Obestere *Finke*, a' *Mahóni* vadász katonának fő Strázsa-mesterek Gróf *Sinzendorf*, és a' Lobkovitz könnyü szerü lovas regementéből való kapitány *Stadl* Gróf eleikbe mentenek, és néhány embert le tsaptak vólna közzülök, visszafordulván elébb állottak.

Fülébe menvén Generál Májor *Grubernek*, hogy *Nomain*, és *Aussi* tanyájokon vigyázó vitézeinkre akarnának a' Frantziák véletlenül ütni, Jan. 4-dik napján Kaunitz regementéből egy osztályt, 's *Blankenstein* huszárjai közzül egy escadront *Nomainba*, *Coutischbe* egy compagnia gyalogságot, egy fél escadron lovassággal, ugyan annyit küldött *Achyba* is. Önnön maga pedig a' nevezett Generál egy tsupport huszárral egy compánia vadász, és egy fél compánia gyalog katonákkal *Capelle* felé indúlt. A' Frantzia 80 főből álló lovasság leg elsőben is a' *Capellen* túl készítettett redutákra akart tsapni; hanem bezzeg torkokra fórrott a' préda kívánás, mivel közikbe vágván a' *Blankenstein* húszárok, tsak hamar le aprítának közzülök 60 embert, égyet pedig el fogtak, a' többi, a' ki merre futhatott, futott, 's futás által mentette meg életét a' haláltól. Vitézeink közzül, a' már sok hadi próbákon által ment *Blankenstein* regementből való *Prisnek* fő hadnagy, és 3 huszár maradtak a' tsata piacon.

A' vólt *Eszterházy Imre*, és már most *Ferdinánd* Maylandi ifjú hertzeg nevét viselő huszár regementnek kapitánnya *Béganyi* úr, a' kit magam is ismértem a' múzsák seregében, e' folyó hólnapnak 6-dik napján, fel váltatván a' tábori külső ör-állásról, és egy escadron huszárral ki menvén portázni, egy 100 főből álló Frantzia lovas seregre bukkant *Ambruchicourt* környékén, a' melly furazsirozni ment ki a' *Dovayi* erősségből. Mihelyt meg sajditotta őket, mingyárt közikbe vágott, és *Szabó* fő hadnagy, a' ki is sok

szép jeleit mutatta immár hadi vitézségének, csak hamar le szabdalt közülök 7 embert, 's három lovat el fogott. A' Magyar huzárok közül egy ember sem holt meg, hanem kettő és egy ló sebesítettek meg.

Gróf *Wurmsernek* Heidelbergai quártélyából, 15 ik Januarii küldött jelentése szerént semmi különös változás nem történt a' még most kormánya alatt lévő Cs. K. seregeknéi; azt mindazáltal jelenti, hogy a' mint a' tábori kémek ki szemlélhették, 30 ezer emberrel, és számos artilleriával készül az ellenség *Manheim* ellen.

Az eddig elő-számlált történeteket, a' Fels. hadi Cancelláriának múlt Szeredán dél után közönségessé tétetett jelentéséből jegyzettem ki; hanem tegnap egy szép magános levél érkeze hozzám ugyan Gr. *Wurmser* táborától, mellyet annyival örömeztőbb kívánok a' két nemes Magyar Hazával közleni, mivel egy olly magyar hérosnak pennájából folyt, a' ki mind a' múlt Török, mind a' jelenvaló Fr. háborúban sok példás hadi virtusai által meg mutatta azt, hogy mind azt a' méltóságot, mellyre nem régen emeltetett, mind a' mellyén függő *Terésia vitézi rendjének* tzimerét, a' kis keréltét, méltán meg érdemlette. Hozzám küldeni méltóztatott betses levelét szóról szóra ide teszem.

Bizodalmas nagy Jó Uram !

„ Hozzám útasított levelében ki nyilatkozott kivánságának sokkal nagyobb örömmel tennék eleget, hogyha a' kotzka hirtelen vakra nem fordúlt volna, és az egész nyáron által annyi vér ontással gyűjtött diadalmainkat egyszerre által nem kellett volna engednünk ellenségeinknek.

„ A' dolog így történt: Minekutánna lovas Generál Gróf *Wurmsernek* seregét a' meg eskütt Frantzia had, Sz. András havának 18-di-

„ kától fogva szüntelenül ostromlotta volna, ele-
 „ inte arra vitte dolgát, hogy bennünket *Prump-*
 „ *tól* Alsatziában *Hagenauig* vissza nyomott; itt
 „ menedék helyen lenni állítván a' vezér erőssen
 „ bé sántzolta ugyan magát; de az ellenség na-
 „ ponként országának belsőbb részeiből magához
 „ sereglett ezredek által 150 ezerig szaporodván,
 „ Karátson havának 22 ik napján, sántzolásain-
 „ kat meg győzhetetlen erőszakkal támadta meg
 „ Grosz Weilernél, és hirtelen három ágyúzó ta-
 „ nyáink, 's 18 ágyuink urává tette magát, népeink
 „ rendjeit meg zavarta, és a' Fels. Császár nevét
 „ viselő gyalog regementnek ezres kapitányát
 „ *Roselmini* urat rabságba vitte. “

„ Ez az hadgyainknak jobb szárnyán történt
 „ vérontás vissza húzásra kényszerített bennünket,
 „ és szünet nélkül való tsatázások között tartott
 „ egész 25 dikig, melly a' vissza nyomult seregeink
 „ Fehérvár (*Weisenburg*) mellett az úgy nevezett
 „ *Geis-Berget* szállották meg. “

„ E' nap vizsgálódni indultak a' mieink az el-
 „ lenség után, a' hol a' kormányozásom alatt lévő
 „ nemes *Erdödy* Regementének alkalmatossága
 „ vólt nevét, noha nagy vesztés által öregbiteni.
 „ Viadalban vólt e' nap *Kováts Lajos* fő Strázsa
 „ mester úr, a' maga osztályával, a' ki népének pél-
 „ dát adni akarván, nagy szívéhez mért bátorság-
 „ gal előre bé vágott a' Frantziák sorai közzé— kö-
 „ vette ötet az utolsó Prussus háborúban nemze-
 „ tünk példás vitézének *Rakóvszky Pálnak* testvére
 „ *Rakóvszky István* kapitány, a' ki a' sűrű Fran-
 „ tziák tsomóját, a' melly már azon vólt, hogy
 „ a' magát meg adni nem akaró vitéz fő Strá-
 „ zsa-mestert e' világból ki múlatszta, széllyel
 „ vervén, módot adott arra, hogy a' hét sebek-
 „ kel terheltetett előjáróját meg szabadithatták
 „ az ötet nyomba követett vitézei. Ebben az al-
 „ kalmatosságban *Bárány* Strázsamester remekét
 „ mutatta az Előjáróihoz viseltető igaz hiveségé-
 „ nek, mert ő vala az, a' ki a' meg öszült vitéz

„ Izabadulására az által leg többet tóldott, hogy
 „ annak a' kéngyelben szorúit lábait meg szaba-
 „ badította, és ötet a' vezedelemből ki segítette.

„ Hufzonhatodikban a' Prussusokhoz zár-
 „ kozván, meg támadtuk az ellenséget, a' mint
 „ töllünk a' Haza és Fejedelem kívánhatta vól-
 „ na; de ennek sem lön haszna, mert ismét a'
 „ jobb szárnyunk engedni kényszerítettett.

„ És ez az, a' mi utólyára arra kénzeri-
 „ tett, hogy a' Rajna jobb oldalán telepettünk
 „ meg; a' Prussusok *Meinczig* való előmenete-
 „ leit gátolják az ellenségnek.

„ Uram! a' mi éngem leg inkább arra birt,
 „ hogy az úrral levelezésbe attam magamat, ab-
 „ ban áll, hogy az Úr *Kurirjában*, Hazám örö-
 „ mére, és Tiszt Uraim familiainak vigasztalá-
 „ sokra, hirdettessenek azoknak nevei, a' kik
 „ vitézségek által a' magyar nagy hirhez a' ma-
 „ gok vezérekkel tóldanak; azért is adja az Úr
 „ tudtokra, hogy éngemet, ki hadunknak a' Raj-
 „ nán való által jöveteleig az utolsó őrizeten
 „ vóltam, ebben a' fontos dologban az említett
 „ kapitány úr *Rakóvszky István*, kapitány urak
 „ *Szörényi Bóldizsár*, és *Kenesey* igyekezetek ál-
 „ tal leg inkább vigasztaltak, hogy a' fő Strázsa-
 „ mester *Zsallar* e' nap mutatta meg, hogy arra
 „ a' hivatalra, a' mellyre éppen akkor emelte-
 „ tett, méltó legyen, és hogy illy Tiszti kartól,
 „ reménylem, ezen túl örvendetesebb hirekkel
 „ fogok az Úrnak szolgálni. — A' ki tökéle-
 „ tes tisztelettel vagyok

Nagy Jó Uramnak

Költ *Leimenben* 1-a Jan. 1794.

Köteles szolgája
Piacsek Obrister.

Béts.

Tegnap előtt dél után hólt meg itten hirtelen való gutta ütésben R. Sz. B. Hertzeg Galanthai *Eszterházy Antal*, a' K. Nemes M. Testörző Seregnek első kapitánya, Tek. *Sopron* Vármegyének örökös és fő Ispánnya, és eggy magyar gyalog Regementnek tulajdonossa, még zöldellő vénségében. Ma dél után 4 órakor fog koporsója bé szenteltetni, 's az után *Kis Martonba* vitetvén, tellyes czeremóniával el temettetni a' Familia kriptájába.

Különös Tudósítás.

Az Austriai Belgyiomban téli kvártélyba szállított Anglus seregeknek keménnyen meg parantsolta a' *Yorki* hertzeg, hogy magokat vitézeket illendő emberséggel viselleyék a' lakosok iránt, illendő betsülleteket meg adják, semmit is erőszakossan töllök el ne vegyenek; kiváltképen a' Catholica Anyaszentegyháznál szokásban lévő bütsú-járások iránt egész tisztelettel viseltessenek, semmi botránkoztatásra való alkalmatosságot ne szolgáltassanak, és a' midön az óltári szentség előttök el vitetik, süveget vegyenek, a' strázsák pedig parádirozzanak, meg gondolván azt, (a' mint a' *Yorki* hertzeg magát ki fejezi) hogy noha ök néhány vallásbeli czeremoniákban különbözzenek is a' szövetséges nemzettől, mindazonáltal tökéletesen meg éggyezzenek Teremtőjököt illető tiszteletnek principiumaiban, az az, sarkalatos tzikelyeiben, és törvényes Fejedelmeikhez való engedelmességekben.